

การศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมในการจ้างแรงงานต่างด้าว
ที่มีสัญชาติพม่า กรณีศึกษาอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

**A study of Opinions of Agricultural Entrepreneurs in Hiring Migrant
Workers of Burmese Nationality : A Case Study
of Mae Sot District Tak Province**

วัชร จินตา และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Watchara Jinta and kampanart wongwatthanaphong

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding author, e-mail : auncharin_2528@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เพื่อศึกษาสาเหตุการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคการเกษตร เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการจ้างงานแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคการเกษตร ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก การวิจัยเชิงปริมาณ จากการแจกแบบสอบถามกับผู้ประกอบการ จำนวน 390 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาหาค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานหาค่า t-test และ F-test (One-Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมที่มี เพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจ้างแรงงานต่างด้าวในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยจำแนกตากปัจจัยส่วนบุคคล ไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาอุปสรรคของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมในการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีสัญชาติพม่ากรณีศึกษาอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พบว่า ปัญหาอุปสรรคด้านแรงงานเป็นอันดับหนึ่งรองลงมาคือปัญหาอุปสรรคด้านสังคม และปัญหาอุปสรรคด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นลำดับสุดท้าย

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ; ภาคเกษตรกรรม; การจ้างแรงงานต่างด้าว

Abstracts

This research aims to study To study the causes of foreign labor hiring of entrepreneurs in the agricultural sector To compare opinions of agricultural entrepreneurs towards hiring foreign workers And to study problems and obstacles in employment of foreign workers of agricultural operators In the area of Mae Sot District, Tak Province, quantitative research. From questionnaires distributed to 390 entrepreneurs and a qualitative research. Ten key informants were interviewed using descriptive statistics to find the distribution of frequency, percentage, mean and standard deviation. The results showed that 1) opinions of agricultural sector operators towards hiring foreign workers. 2) Agricultural entrepreneurs with different sex, age, education, monthly income had opinions on hiring of migrant workers in Mae Sot District, Tak Province by classification. Personal factors 3) Problems and obstacles for agricultural entrepreneurs in hiring foreign workers with Burmese nationality: A case study in Mae Sot District, Tak Province, it was found that labor barriers were the number one problem followed by social obstacles. And problems and obstacles in politics and law Last

Keywords: Operator Opinion; Agricultural Sector; Hiring Migrant Workers

บทนำ

ปัจจุบันการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางด้านการจ้างงานที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการดำเนินงานได้นั้นจำเป็นต้องมีทรัพยากรหรือมีปัจจัยในการบริหารจัดการองค์กรซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญ 4 ปัจจัยคือคน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) และมีวิธีการจัดการ (Management) หรือที่เรียกว่า 4 M's แรงงานถือว่าเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญในกระบวนการผลิต (พิทยา บวรวัฒนา, 2546 : 67-69) ปัจจุบันพบว่าแรงงานภาคเกษตรกรรมมีการย้ายถิ่นฐานเข้ามาในเมืองใหญ่เพื่อประกอบอาชีพอื่นแทนการใช้แรงงานแบบเดิมส่งผลให้แรงงานท้องถิ่นซึ่งเป็นแรงงานไร้ฝีมือเป็นส่วนใหญ่เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานเป็นอย่างมากดังนั้นแรงงานต่างด้าวได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยโดยเป็นแรงงานไร้ฝีมือในภาคการผลิตต่างๆที่แรงงานไทยส่วนใหญ่ไม่ยอมทำหรือที่เรียกว่างานประเภท 3D สกปรก (Dirty) อันตราย (Dangerous) และยากลำบาก (Difficult) จากสาเหตุดังกล่าวเป็นที่มาของการจ้างแรงงานนอกระบบหรือแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานแทนแรงงานท้องถิ่นเดิมการเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวจึงนับว่ามีประโยชน์ในการทดแทนการขาดแคลนแรงงานในประเทศซึ่งเป็นที่รับรู้กันว่าแรงงานข้ามชาติจากพม่ากัมพูชาและสปป.ลาวเหล่านี้เป็นแรงงานที่ได้รับค่าจ้างต่ำและมีกระจายอยู่ทั่วประเทศไทยทั้งในเขตเมืองและชนบทปัจจุบันประเทศไทยได้กลายเป็นจุดหมายปลายทางหลักของแรงงานข้ามชาติจากพม่ากัมพูชาและสปป.ลาวเรื่อยมาโดยจำนวนแรงงานจาก 3 ประเทศเพื่อนบ้านที่ได้รับอนุญาตทำงานในประเทศไทยในปัจจุบันมีสูงถึง 2.72 ล้านคนโดยเป็นแรงงานสัญชาติพม่าและผู้ติดตามสูงถึง 599,743 คน (สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว, 2563 : ออนไลน์)

ในการเดินทางเข้ามาขายแรงงานของชาวพม่าในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด มีอยู่หลายลักษณะเช่น รับจ้างทำงานแบบมาเช้า-กลับเย็นและการค้าขาย เป็นต้น ในบริเวณเขตชายแดนแม่สอด โดยใช้เอกสารบัตร

ผ่านแดนชั่วคราวหรือเอกสารผ่านแดน (Border pass) เข้ามาทำงานในภาคเกษตรแบบมาเช้า-กลับเย็นเฉพาะพื้นที่อำเภอชายแดนและการเข้ามารับจ้างทำงานในภาคเกษตรในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตในลักษณะฝังตัวอยู่ในพื้นที่จนกระทั่งงานเสร็จ สำหรับตัวผู้ประกอบการถือได้ว่าเรื่องจำนวนแรงงานต่างด้าวค่อนข้างมีความสำคัญอย่างยิ่งการประกอบกิจการต่างๆเพื่อให้ทันต่อการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นและจำนวนแรงงานไทยที่ลดลงผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็นที่ต้องสรรหาแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในกิจการพร้อมกับรองรับการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างด้านแรงงานของประเทศนั้นคือการเพิ่มขึ้นของ

แรงงานต่างด้าวที่จะเข้ามาในประเทศไทยในช่วงก่อนการเปิดประชาคมอาเซียนซึ่งสอดคล้องกับรายงานสถานการณ์แรงงานพบว่าความต้องการแรงงานต่างด้าวในปี 2557 – 2562 มีความต้องการแรงงานเพิ่มสูงขึ้นและการความคาดการณ์ในอนาคต ปี พ.ศ. 2564 จะมีความต้องการที่สูงขึ้นมาเรื่อยๆจึงมีการนำมาทำงานทดแทนแรงงานท้องถิ่นเดิมโดยจากปัญหาการขาดแคลนแรงงานและค่าจ้างที่มีแนวโน้มสูงขึ้นจึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นายจ้างในประเทศไทยให้ความสนใจต่อการจ้างแรงงานต่างด้าวเพราะแรงงานเหล่านี้ไม่มีอำนาจในการต่อรองและที่สำคัญมีต้นทุนที่ต่ำกว่าในด้านค่าจ้างแรงงานการจัดหาแรงงานต่างด้าวก็ทำได้ง่ายกว่าอีกทั้งตัวของแรงงานต่างด้าวเองก็มีความขยันอดทนในการทำงานและมีความง่ายในการปกครอง ดังนั้นการจ้างแรงงานต่างด้าวน่าจะเกิดผลดีต่อกิจการตนเองมากกว่า

อำเภอแม่สอดเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดตากได้รับการสนับสนุนให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษตามหนึ่งในแนวทางของระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก โดยเป็นศูนย์กลางการค้าที่ติดต่อกับเมืองเมียวดีในประเทศพม่าซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 1,986 ตารางกิโลเมตรตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดมีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอแม่ระมาด จังหวัดตากทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอเมืองตาก จังหวัดตากทิศใต้ติดต่อกับอำเภอพบพระ จังหวัดตากทิศตะวันตกติดต่อกับ รัฐกระเหรี่ยง ประเทศพม่า อำเภอแม่สอดแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 10 ตำบล 88 หมู่บ้าน อำเภอแม่สอดแต่พื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตอำเภอแม่สอดยังใช้พื้นที่ในการทำ การเกษตรกรรมจำนวน 193,921 ไร่ประชาชนส่วนใหญ่ทำไร่พืชที่ปลูกได้แก่ไร่ข้าวโพด ไร่มันสำปะหลังอ้อยโรงงานข้าวนาปียางพาราฯลฯ จึงทำให้มีความต้องการแรงงานระดับล่างจำนวนมากจึงมีการจ้างงานแรงงานต่างด้าวเนื่องจากค่าจ้างราคาถูกอดทนทำงานหนักงานที่เสี่ยงและงานสกปรกไม่เลือกงานและมีศักยภาพการทำงานไม่แตกต่างกับแรงงานไทยจากรายงานพบว่ามีความต้องการแรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่ผู้ประกอบการมาลงทะเบียนเพื่อเข้ามาทำงานในภาคเกษตรกรรมในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอดเฉลี่ยวันละ 100คนถ้าเป็นฤดูตัดอ้อยและมันสำปะหลังจำนวนเฉลี่ยวันละ 200 – 300 คน (สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว, 2563 : ออนไลน์) มีทั้งชนิดมาเช้า-เย็นกลับแบบพักค้างแบบตั้งแคมป์หรือนายจ้างจัดที่พักให้เนื่องจากอำเภอแม่สอด ติดชายแดนพม่าทำให้การจ้างแรงงานง่ายซึ่งมีหลายวิธีเช่นมีการนำแรงงานเข้ามาโดยผ่านนายหน้าหรือแรงงานต่างด้าวเดินทางมารับจ้างและมีการจัดแรงงานผ่านญาติมีทั้งแรงงานที่ขึ้นทะเบียนโดยถูกกฎหมายและผิดกฎหมายซึ่งการเข้ามาทำงานของแรงงานเหล่านี้มีผลกระทบทางตรงและทางอ้อมนั่นคือการเกิดโรคระบาดเช่นไข้มาลาเรียการเกิดอาชญากรรมและการทำให้เกิดคนไทยถูกจ้างงานลดลงจึงเป็นสาเหตุให้

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นการจ้างแรงงานต่างด้าวภาคเกษตรกรรมของผู้ประกอบการในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอดจังหวัดตาก และต้องการทราบว่าในการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้าทำงานนั้นได้สร้างปัญหาหรือมีผลกระทบทางด้านใดให้เกิดขึ้นบ้างพร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคการเกษตรในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการจ้างงานแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคการเกษตร ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมในการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีสัญชาติพม่า กรณีศึกษาอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสานวิธี (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถาม และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นกลุ่มประชาชนจากกลุ่มผู้ประกอบการที่มีการจ้างงานแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในภาคเกษตรกรรมในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 10,187 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยกำหนดตามสัดส่วนของประชากรจากกลุ่มผู้ประกอบการที่มีการจ้างงานแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในภาคเกษตรกรรมในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวนทั้งสิ้น 390 คน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรม ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 อย่าง คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม เป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจ้างงานแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ

ภาคเกษตรกรรม ในอำเภอแม่สวด จังหวัดตาก แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 2) ปัจจัยด้านแรงงานต่างด้าว 3) ปัจจัยด้านกฎหมาย ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรค ในการจ้างงานแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคการเกษตร ตามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ โดยเป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-End)

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสาเหตุการจ้างแรงงานต่างด้าวของของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรม ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสัมภาษณ์

1) ผู้ศึกษาขอหนังสืออนุญาตแจกแบบสอบถามจากวิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ประกอบการที่มีการจ้างงานแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในภาคเกษตรกรรมในเขตอำเภอแม่สวด จังหวัดตาก

2) จัดเก็บข้อมูลโดยออกทำการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มประชาชนผู้ประกอบการที่มีการจ้างงานแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในภาคเกษตรกรรมในเขตอำเภอแม่สวด จังหวัดตาก ในแต่ละแห่งตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้วทำการเรียกเก็บทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทำแบบสอบถาม

3) ทำการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับมาให้ได้ตามตัวอย่างที่ต้องการ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลออกมาเป็นประเด็นตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

3.2 แบบสัมภาษณ์

1) ขอหนังสือจากวิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

2) ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

3) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

4) นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติและผลการวิจัย ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสาเหตุการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) นำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

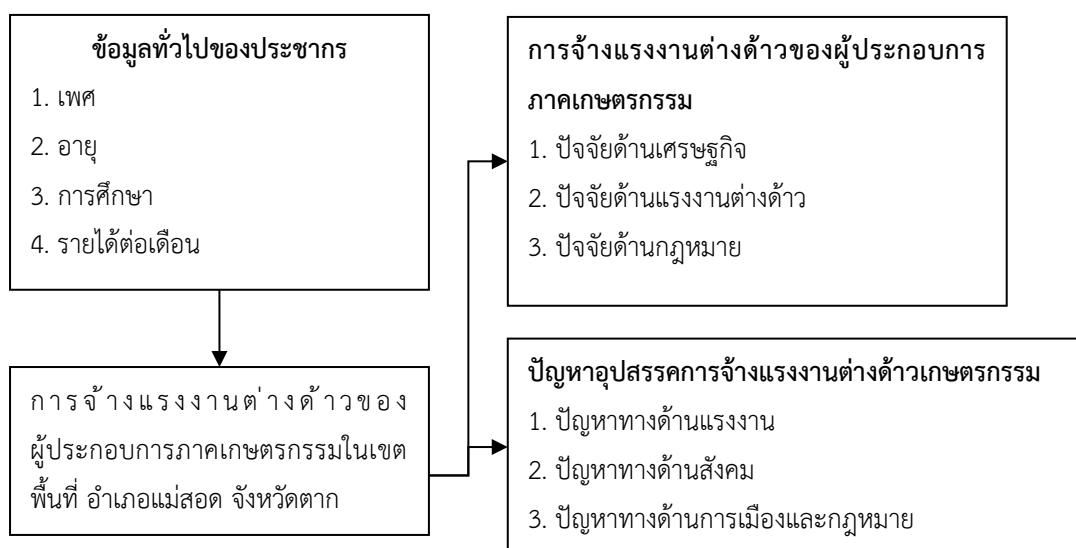
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติทดสอบค่า t -test แบบ Two-Independent Sample Test และสถิติทดสอบค่า F -test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) จากการทดสอบเป็นรายคู่ ใช้วิธี LSD

ตอนที่ 4 ข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการจ้างงานแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรม ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

4.2 แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) เพื่อที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดการระบบข้อมูลซึ่งอาศัยหลักเกณฑ์โดยการจำแนก หรือการจัดกลุ่มข้อมูลและเขียนบรรยายแบบพรรณนาความเรียง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสาเหตุการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคการเกษตรในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ปัจจัยการจ้างแรงงานต่างด้าว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	4.332	.242	มากที่สุด
ปัจจัยด้านแรงงานต่างด้าว	4.326	.231	มากที่สุด
ปัจจัยด้านกฎหมาย	3.163	.272	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.940	.248	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากทั้งหมด 3 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.94$, S.D.=.248) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.332$, S.D.=0.242) รองลงมาด้านแรงงานต่างด้าวอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.326$, S.D. = 0.231) และรองลงมาคือด้านกฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.163$, S.D.=0.272) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	ปัจจัยการจ้างแรงงานต่างด้าว	2.549	-	0.073	-	✓
อายุ	ปัจจัยการจ้างแรงงานต่างด้าว	-	0.469	0.758	-	✓
การศึกษา	ปัจจัยการจ้างแรงงานต่างด้าว	-	1.566	0.210	-	✓
รายได้ต่อเดือน	ปัจจัยการจ้างแรงงานต่างด้าว	-	0.937	0.423	-	✓

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมที่มี เพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากโดยจำแนกตากปัจจัยส่วนบุคคล ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการจ้างงานแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคเกษตร ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ปัญหาและอุปสรรค ในการจ้างแรงงานต่างด้าว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ปัญหาอุปสรรคด้านแรงงาน	4.361	0.282	มากที่สุด
ปัญหาอุปสรรคด้านสังคม	3.941	0.260	มาก
ปัญหาอุปสรรคด้านการเมืองและกฎหมาย	3.297	0.248	ปานกลาง
ภาพรวม	3.866	0.263	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อปัญหาและอุปสรรคในการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากทั้งหมด 3 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.866$, S.D. = 0.263) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านแรงงานอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.361$, S.D. = 0.282) รองลงมาด้านสังคมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.941$, S.D. = 0.260) และรองลงมาคือด้านการเมืองและกฎหมาย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.297$, S.D. = 0.248) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน ผู้วิจัยสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ปัจจัยการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรม ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก สรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านค่าจ้างแรงงานเนื่องจากนายจ้างมีความต้องการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเรื่องของค่าจ้างในการทำงานคือถ้าจ้างแรงงานไทยจะมีค่าแรงที่สูงกว่าแรงงานต่างด้าวจึงมีความจำเป็นต้องจ้างที่อัตราค่าจ้างขั้นต่ำก็จ้างแรงงานต่างด้าวสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ซึ่งมีผลต่อความต้องการในการใช้แรงงานต่างด้าวโดยเป็นไปตามทฤษฎีอุปสงค์แรงงาน

2. ปัญหาและอุปสรรค การจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรม ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก สรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการภาคเกษตรในการจ้างงานต่างด้าวเข้ามาทำงานโดยส่วนใหญ่เป็นปัญหาค่าใช้จ่ายในการยื่นจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่มีอัตราสูงเกินไป จึงอยากให้มีการพัฒนาระบบการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

อภิปรายผลการวิจัย

1. สาเหตุการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคการเกษตรในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากทั้งหมด 3 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านแรงงานต่างด้าว อยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมาคือ ด้านกฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภุชญา กุญชรวิษุฒา (2558 : 49) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ระดับความสำคัญ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับวิจัยของ กาญจนา อยู่เย็น (2554 : 95-108) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าวสูงสุด ได้แก่ ด้านการขาดแคลนแรงงาน รองลงมา ได้แก่ ด้านนโยบายการจัดการของผู้ประกอบการ และด้านความขยันและความอดทนของแรงงานต่างด้าว ตามลำดับ

2. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากโดยจำแนกตากปัจจัยส่วนบุคคล

การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากโดยจำแนกตากปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมที่มี เพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจ้างแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากโดยจำแนกตากปัจจัยส่วนบุคคล ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของสุรียนต์ จันทรทา (2558 : 47) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมในเขตอำเภอคลองหาดจังหวัดสระแก้วผลการวิจัยความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมในการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีสัญชาติกัมพูชาพบว่าเหตุผลในการจ้างแรงงานต่างด้าวอันดับหนึ่งคือด้านพฤติกรรมแรงงานรองลงมาคือด้านนโยบายของรัฐบาลด้านค่าจ้างแรงงานด้านการ

ขาดแคลนแรงงานและด้านการลดต้นทุนสวัสดิการทางสังคมเป็นลำดับปัญหาอุปสรรคของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมในการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีสัญชาติกัมพูชาพบว่าปัญหาอุปสรรคด้านการขาดแคลนแรงงานเป็นอันดับหนึ่งรองลงมาคือปัญหาอุปสรรคด้านแรงงานต่างด้าวปัญหาอุปสรรคด้านระบบราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปัญหาอุปสรรคด้านการบริหารจัดการและปัญหาอุปสรรคด้านสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานเป็นลำดับสุดท้าย

3. ปัญหา อุปสรรค ในการจ้างงานแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคการเกษตร ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมต่อปัญหาและอุปสรรคในการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากทั้งหมด 3 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านแรงงานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านสังคมอยู่ในระดับมาก และรองลงมาคือด้านการเมืองและกฎหมาย อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ วันวิสา พงพระเกตุ (2554 : 30) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของผู้ประกอบการต่อการบริหารงานแรงงานต่างด้าวในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการ มีปัญหาต่อการบริหารงานต่างด้าวในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านตัวแรงงานต่างด้าว มีปัญหามากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการบริหารจัดการ ด้านแรงงาน และด้านระบบราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาของผู้ประกอบการต่อการบริหารงานแรงงานต่างด้าวในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่าผู้ประกอบการที่มีเพศ อายุ ประเภทกิจการ และระยะเวลาประกอบกิจการ แตกต่างกันมีระดับปัญหาต่อการบริหารงานแรงงานต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดนโยบายและมาตรการที่แน่นอนชัดเจนในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวให้ครอบคลุมพื้นที่สำหรับการนำเข้าแรงงานต่างด้าวทั้งระยะสั้นระยะปานกลางและระยะยาวโดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเช่นตำรวจทหารสมาคมและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางนโยบายร่วมกัน
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายควรจัดหาแรงงานต่างด้าวให้เพียงพอและเหมาะสมตามความต้องการของผู้ประกอบการและใช้กฎระเบียบอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันการใช้แรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงผู้ประกอบการทุกประเภทและทุกระดับเพื่อให้เข้าใจถึงนโยบายและกฎหมายของการใช้แรงงานต่างด้าว

4. พัฒนาทักษะด้านภาษาให้แก่แรงงานไทยและนายจ้างโดยให้ความรู้ด้านภาษาโดยเฉพาะภาษาพม่าเพื่อใช้ในการสื่อสารกันหรือให้ความรู้ภาษาไทยแก่แรงงานต่างด้าวที่จำเป็นในการสื่อสารเพื่อลดปัญหาด้านการสื่อสารให้น้อยลง

5. จัดทำฐานข้อมูลที่ดีใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยเพื่อง่ายต่อการตรวจสอบเอกสารการจ้างงานแรงงานต่างด้าวแต่ละประเภทเป็นประจําหากพบว่าใบอนุญาตหมดอายุควรพาลูกจ้างหรือแนะนำให้ลูกจ้างไปรายงานตัวและขอใบอนุญาตทำงานกับสำนักจัดหางานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการว่าจ้างแรงงานที่ผิดกฎหมายหรือละเลยไม่แจ้งติดตามให้ลูกจ้างมาขึ้นทะเบียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนในท้องถิ่นจากการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวเข้าทำงานในท้องถิ่นรวมทั้งศึกษาถึงแนวทางในการแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพแรงงานต่างด้าวชีวิตความเป็นอยู่ในประเทศไทยด้านเศรษฐกิจด้านสังคมเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงงานการบริหารจัดการและคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา อยู่เย็น. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*. 5 (2), 95-108.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2546). *การบริหารเชิงบูรณาการ*. นนทบุรี: สำนักงานข้าราชการพลเรือน.
- ภูณิชา ภูณิษฐ์ชัชญาดา. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วันวิสา พงพระเกตุ. (2554). *ปัญหาของผู้ประกอบการต่อการบริหารงานแรงงานต่างด้าวในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารทั่วไป). วิทยาลัยการบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว. (2563). สถานการณ์ของแรงงานต่างด้าว. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://www.doe.go.th/prd/alien/>.
- สุริยนต์ จันทร์ทา. (2558). *การจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมในเขตอำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารทั่วไป). วิทยาลัยการบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา.